

ZPRAVODAJ

Asociace škol kritické infrastruktury

Prosinec 2025

VZDĚLÁVEJTE BEZPEČNOST, CHRAŇTE BUDOUCNOST!
EDUCARE SECURITATEM, CUSTODIRE FUTURUM!

VÍTEJTE V NAŠEM SVĚTĚ © ASKI ...

✉ info@aski.cz

☎ +420 731 086 676

📍 Revoluční 981, 666 01 Tišnov

🌐 www.aski.cz

Prosinec 2025 – číslo 12

ISSN 3029-6749

Zpravodaj ASKI © 2025 by Asociace škol kritické infrastruktury, z.s. is licensed under Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International

Vydavatel:

Asociace škol kritické infrastruktury

Revoluční 981, 661 01 Tišnov

Číslo ročníku: 12 (prosinec)

Rok vydání: 2025

Počet stran: 50

Zpravodaj ASKI © 2025 by Asociace škol kritické infrastruktury, z.s. is licensed under Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International

Všechna práva vyhrazena

E-mail: info@aski.cz

www.aski.cz

Redakční rada

PhDr. Mgr. Dušan Kalášek, MBA

Ing. František Vlach, Ph.D., MBA, LL.M.

Bc. Radka Slavíková, MBA

Webarchivováno
Národní knihovnou
ČR

ISSN 3029-6749

OBSAH

Úvodní slovo prezidenta Asociace škol kritické infrastruktury	5
<i>PhDr. Mgr. Dušan Kalášek, MBA</i>	
Podcast ASKI - nový hlas odbornosti v digitálním prostoru	9
<i>Publikační rada ASKI Zpravodaje</i>	
Sebevražda – psychosociální, zdravotní a společenské aspekty	13
<i>Terezie Wasserbauer, studentka vysoké školy AMBIS</i>	
Výchova v neúplné rodině	15
<i>Tereza Chwastková, studentka vysoké školy AMBIS</i>	
Kyberbezpečnost ve školách	16
<i>Anna Budská, studentka vysoké školy Ambis</i>	
Postpenitenciární péče	19
<i>Jakub Vrabec, student vysoké školy Ambis</i>	
Trénink paměti v domově pro seniory Dobřichovice	22
<i>Šárka Brabcová, studentka vysoké školy Ambis</i>	
Náhradní rodinná péče	26
<i>Filip Janda, student vysoké školy Ambis</i>	
PMS: druhá šance pro pachatele i větší jistota pro společnost	29
<i>Zuzana Valtrová, studentka vysoké školy Ambis</i>	
Mravnostní kriminalita a sexuální deviace	32
<i>Irena Romanová, studentka vysoké školy Ambis</i>	
Postpenitenciární péče a její význam pro úspěšný návrat do společnosti	35
<i>Barbora Votrubová, studentka vysoké školy Ambis</i>	
Představují kvantové počítače v roce 2026 reálnou hrozbu pro kryptoměny?	38
<i>Martin Klobása, člen projektu Komunikace vědy, student SŠIPF Brno</i>	
Eskalace kybernetických hrozeb: proruský hacktivismus jako nástroj hybridní války	40
<i>Michael Sečkař, člen projektu Komunikace vědy, student SŠIPF Brno</i>	

Únik čínských kyber bezpečnostních dokumentů.....42

Kristian Pavlinec, člen projektu Komunikace vědy, student SŠIPF Brno

BRICKSTORM – Čínský státní malware pro dlouhodobou špionáž.....44

HaiLy Nguyen, člen projektu Komunikace vědy, student SŠIPF Brno

Zabezpečení systému ITER.....46

Kristián Nikl, člen projektu Komunikace vědy, student SŠIPF Brno

Úvodní slovo prezidenta Asociace škol kritické infrastruktury

PhDr. Mgr. Dušan Kalášek, MBA

Milí členové Asociace škol kritické infrastruktury, vážení přátelé,

období od 25. listopadu do 25. prosince 2025 bylo pro naši asociaci nejen symbolickým závěrem roku, ale především časem završování dlouhodobých aktivit, potvrzení správně zvolené strategie a otevření nových perspektiv do dalšího období. Adventní čas, který bývá tradičně spojen se zklidněním a bilancováním, byl v ASKI naplněn odbornou prací, významnými jednáními i okamžiky, které mají pro naši budoucnost zásadní význam.

Převzetí mezinárodních certifikací IES a ICI – završení dlouhodobého úsilí

Jedním z nejvýznamnějších momentů tohoto období bylo osobní převzetí kompletní dokumentace k mezinárodní certifikaci naší asociace. Dne 3. prosince 2025 jsem jménem ASKI převzal od ředitelky International Education Society pro Českou republiku, paní Ing. Zuzany Zlámalové, soubor dokumentů potvrzujících úspěšné dokončení certifikačního řízení. Celé setkání proběhlo ve velmi přátelském a profesionálním duchu, který jasně odrážel vzájemný respekt i důvěru v další spolupráci.

Získáním mezinárodní certifikace IES a certifikace ICI – Certificate of Quality jsme potvrdili, že ASKI splňuje náročná kritéria kladená na vzdělávací instituce působící v oblasti kritické infrastruktury, kybernetické bezpečnosti a krizového řízení. Současně nám byl ke dni 14. října 2025 udělen rating CCC, tedy status „neustále se zlepšující instituce s pevným postavením na vzdělávacím trhu“.

Toto uznání vnímám nejen jako ocenění práce celého týmu, ale především jako závazek do budoucna. Závazek udržovat vysokou odbornou úroveň, rozvíjet vzdělávací programy a posilovat důvěru našich členů, studentů i partnerů. Rád bych na tomto místě poděkoval všem, kteří se na certifikačním procesu podíleli – zejména Františku Vlachovi, Radce Slavíkové, Marianně Kubušové, Petru Stoklasovi, Jaroslavu Kociánovi, Andree Babišové, Radku Doležalovi, Vojtěchu Kašpárkovi a dalším kolegům a příznivcům ASKI. Bez jejich odbornosti, trpělivosti a nasazení bychom tohoto mezinárodního úspěchu nedosáhli.

Pokračování výuky LL.M. a MBA programů – důraz na kvalitu a kontinuitu

První prosincový víkend, konkrétně 5. a 6. prosince 2025, patřil pokračování výuky postgraduálních programů LL.M. *Ochrana dat a správa informační bezpečnosti* a současně i MBA *Manažer kybernetické bezpečnosti*. Oba programy probíhaly paralelně v prostorách Střední školy informatiky, poštovníctví a finančnictví Čichnova v Brně.

Tyto výukové bloky opět potvrdily, že kombinace právních, technických a manažerských témat je pro studenty nejen přínosná, ale i nezbytná. Diskuse nad reálnými případy, aktuální legislativou i praktickými dopady kybernetických incidentů ukázaly, že naši studenti nepřístupují ke studiu formálně, ale s jasnou snahou aplikovat získané znalosti ve své profesní praxi. Pro ASKI je kontinuální běh těchto programů důkazem stability, odborné kapacity a schopnosti dlouhodobě garantovat kvalitu vzdělávání.

Jednání o strategické spolupráci a vstup ASKI Solutions s.r.o.

V období od 8. do 23. prosince 2025 probíhala série velmi intenzivních jednání s významným partnerem působícím v oblasti kritické informační infrastruktury a kybernetické bezpečnosti. Tato jednání se již netýkala pouze vzdělávání, ale i praktické implementace řešení pro posilování odolnosti kritické infrastruktury.

Poprvé se zde výrazně zapojila i naše dceřiná společnost **ASKI Solutions s.r.o.**, jejímž cílem je právě realizace konkrétních řešení v praxi. Vzhledem k citlivosti celé problematiky, bezpečnostnímu charakteru plánované spolupráce a nutnosti precizního nastavení smluvních i procesních vztahů považujeme za správné v tuto chvíli nezveřejňovat detaily. Mohu však ujistit, že jednání probíhají konstruktivně a s jasnou vizí propojení odborných znalostí ASKI s praktickými potřebami provozovatelů kritické infrastruktury. Jakmile bude spolupráce formálně uzavřena, budeme vás o ní transparentně informovat.

Nový významný člen ASKI – DIAMO, státní podnik

Dne 12. prosince 2025 se naším členem stal **DIAMO, státní podnik**, což považujeme za jeden z nejvýznamnějších členských vstupů v historii ASKI. DIAMO je státní podnik zřízený Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, jehož hlavním posláním je sanace a likvidace následků těžby uranu a dalších nerostných surovin. Spravuje rozsáhlé ekologické zátěže, zajišťuje bezpečnost lokalit s dlouhodobým dopadem na životní prostředí a podílí se na ochraně strategických surovinových zdrojů státu.

Z hlediska kritické infrastruktury je DIAMO klíčovým subjektem zejména díky své roli v oblasti environmentální bezpečnosti, nakládání s radioaktivními materiály a ochraně

území s potenciálně vysokým rizikem. Podpis smlouvy o členství byl završen po osobním a velmi důkladném jednání v sídle DIAMO ve Stráži pod Ralskem, kterého se za ASKI zúčastnil společně se mnou i náš viceprezident Dr. František Vlach. Tento krok vnímám jako jasný signál, že ASKI je respektovaným partnerem i pro subjekty nejvyšší strategické důležitosti.

Setkání se studenty a adventní bilancování

Dne 20. prosince 2025 jsme v pozdních odpoledních hodinách uspořádali menší vánoční setkání především pro studenty probíhajících programů MBA a LL.M. Bylo to příjemné, neformální setkání, které nabídlo prostor nejen pro přátelské rozhovory, ale i pro sdílení zkušeností a vzájemnou inspiraci.

Často se setkáváme s otázkou, proč podobná setkání neorganizujeme ve větším rozsahu pro všechny členy a příznivce ASKI. Odpověď je prostá a otevřená: kdybychom chtěli pozvat všechny, kapacitně by nám nestačila ani pražská Lucerna. Především si však uvědomujeme, že ASKI od svého založení nečerpá žádné dotace, granty ani jiné veřejné finanční zdroje. Naše činnost je skutečně nezisková a stojí na práci lidí, kteří věnují svůj čas, odbornost a energii rozvoji asociace. Snažíme se proto jednat odpovědně, udržitelně a s respektem k reálným možnostem organizačním i finančním.

Přezkoušení absolventů prvního běhu MBA v návaznosti na certifikaci IES

Na začátku prosince, po obdržení oficiálního stanoviska IES o mezinárodní akreditaci našich programů MBA a LL.M., jsme vyzvali absolventy prvního běhu programu MBA *Manažer kritické infrastruktury*, aby se dne 21. prosince 2025 dostavili k odborné komisi. Ta formou protokolárního přezkoušení ověřila jejich znalosti a kompetence získané v průběhu studia.

Tento krok byl součástí mezinárodního certifikačního procesu IES a proběhl v souladu s požadavky na transparentnost, odbornou úroveň a dokumentaci výstupů vzdělávání. Vnímám jej jako potvrzení serióznosti našeho přístupu – nejen vůči certifikační autoritě, ale především vůči samotným absolventům, jejichž vzdělání tak získává další mezinárodní rozměr.

Podcastový kanál ASKI Zpravodaje

Za symbolické završení roku 2025 považuji také spuštění podcastového kanálu ASKI dne 23. prosince 2025. Jde o přirozené rozšíření ASKI Zpravodaje do audio podoby a další krok k moderní, vícekanálové komunikaci odborných témat kritické

infrastruktury, kybernetické bezpečnosti a vzdělávání. Podcast vnímám jako nástroj, který umožňuje jít více do hloubky, vysvětlovat souvislosti a oslovit nové publikum bez ztráty odborné úrovně. Zároveň nás těší zapojení studentů v rámci projektu *Komunikace vědy*, protože právě propojení zkušenosti a nové generace považuji za klíčové pro budoucnost ASKI.

Závěrem

Dovolte mi na závěr poděkovat všem členům, partnerům, studentům i příznivcům ASKI za důvěru, spolupráci a podporu v uplynulém roce. Přeji vám klidné svátky, hodně zdraví, osobních i profesních úspěchů, a především bezpečí v práci, v rodinách i v celé společnosti.

Těším se na další společné kroky v roce následujícím a věřím, že ASKI bude i nadále místem, kde se setkává odbornost, odpovědnost a smysluplná spolupráce.

Pokud máte jakékoliv dotazy, připomínky nebo návrhy, neváhejte nás kontaktovat na e-mailové adrese info@aski.cz. Těšíme se na vaše nápady a rady, které nám pomohou dále rozvíjet a zlepšovat naši práci.

S pozdravem a přáním všeho bezpečného,

PhDr. Mgr. Dušan Kalásek, MBA
prezident Asociace škol kritické infrastruktury

Podcast ASKI - nový hlas odbornosti v digitálním prostoru

Publikační rada ASKI Zpravodaje

Současnost a budoucnost podcastové tvorby ASKI

Dne **23. prosince 2025** jsme v Asociaci škol kritické infrastruktury (ASKI) učinili krok, který symbolicky i prakticky uzavírá mimořádně silný rok naší publikační a vzdělávací činnosti – a současně otevírá novou kapitolu. **Oficiálně jsme spustili podcastový kanál ASKI**, a to rovnou prostřednictvím dvou prestižních globálních distribučních platforem: **Spotify** a **RSS.com**.

Tento krok není nahodilý ani jednorázový. Je výsledkem dlouhodobé strategie Publikační rady ASKI Zpravodaje, která systematicky rozvíjí **vícekanálovou komunikaci odborného obsahu** a reaguje na proměnu způsobů, jakými odborná i laická veřejnost dnes informace přijímá, zpracovává a sdílí.

Od tištěného Zpravodaje k multimediální platformě

ASKI Zpravodaj vznikl jako odborné periodikum, které měsíčně – vždy k 25. dni – přináší strukturovaný, ověřený a mezioborový pohled na problematiku kritické infrastruktury, kybernetické bezpečnosti, krizového řízení a vzdělávání. V průběhu roku 2025 se však zcela zřetelně ukázalo, že **kvalitní odborný obsah musí být dostupný v různých formách**, aby mohl plnit svůj vzdělávací a osvětový účel.

Dnes ASKI Zpravodaj funguje jako **integrováný publikační ekosystém**, který zahrnuje:

- **webový portál www.aski.cz**, kde má Zpravodaj vlastní samostatnou rubriku a tvoří stabilní archiv odborných textů,
- **LinkedIn kanál ASKI Zpravodaj**, který umožňuje rychlou distribuci článků, komentářů a aktualit směrem k odborné komunitě, managementu a státní správě,
- **digitální publikační platformu Publi**, která přináší nový standard práce s odborným obsahem,
- a nyní také **podcastový kanál ASKI**, jenž rozšiřuje dosah Zpravodaje do oblasti audio obsahu.

Podcast tak není náhradou tištěného Zpravodaje, ale **jeho přirozeným rozšířením** – dalším nástrojem, jak přenášet odborné myšlenky, zkušenosti a analýzy k posluchačům, kteří preferují poslech před četbou.

Proč právě podcast?

Publikační rada ASKI dlouhodobě sleduje trendy v odborné komunikaci, vzdělávání i popularizaci vědy. Podcasty se v posledních letech staly **respektovaným formátem odborné debaty**, nikoliv pouze zábavním médiem. Umožňují:

- jít více do hloubky než krátké textové zprávy,
- zachytit kontext, emoce a osobní zkušenost expertů,
- oslovit posluchače v situacích, kdy čtení není možné (cestování, práce, studium),
- a vytvářet dlouhodobý vztah mezi autory obsahu a publikem.

V oblasti kritické infrastruktury, kybernetické bezpečnosti a krizového řízení je tento formát obzvlášť cenný. Jde o témata komplexní, často technická a legislativně náročná. **Podcast umožňuje tato témata „rozmluvit“**, vysvětlit je srozumitelně, ale bez ztráty odborné hloubky.

Obsahové pilíře podcastového kanálu ASKI

Podcastový kanál ASKI je koncipován jako **dlouhodobý projekt**, nikoliv jako jednorázová série. Obsahově se bude opírat o několik stabilních pilířů:

- **ASKI Zpravodaj v audio podobě** – vybrané články, shrnutí klíčových témat jednotlivých vydání, komentované analýzy,
- **podcastové rozhovory** s odborníky z oblasti kritické infrastruktury, státní správy, školství, armády i průmyslu,
- **odborné komentáře a glosy** reagující na aktuální legislativní, bezpečnostní či technologické změny,
- **kybernetická bezpečnost a digitální odolnost** jako jedno z hlavních témat současnosti,
- **kritická infrastruktura a krizové řízení** v národním i evropském kontextu,
- **školství a odborné vzdělávání** v odvětvích kritické infrastruktury, včetně role středních a vysokých škol.

Cílem je vytvořit **archiv audio obsahu**, který bude dlouhodobě využitelný pro studenty, pedagogy, manažery i odbornou veřejnost.

Zapojení studentů: Komunikace vědy v praxi

Zcela zásadním prvkem nové podcastové iniciativy je **aktivní zapojení studentů projektu „Komunikace vědy“**. Publikační rada ASKI považuje za mimořádně

důležité, aby se na tvorbě obsahu nepodíleli pouze zkušení odborníci, ale také mladá generace, která přináší jiný pohled, jazyk a energii.

Na tvorbě systému podcastů se podílejí studenti:

- **Kristian Pavlinec** – studentský ambasador projektu Komunikace vědy,
- **Hai Ly Nguyen,**
- **Kristián Nikl,**
- **Martin Klobása,**
- **Michael Sečkař.**

Jejich role nespočívá pouze v technickém zajištění, ale především v **překladu a převodu odborných témat do srozumitelné a lidské roviny**. Právě tento prvek považujeme za klíčový pro budoucnost odborné komunikace – schopnost zachovat odbornou přesnost a zároveň otevřenost vůči širšímu publiku.

Publi: technologický základ budoucího publikování

Rozvoj podcastové tvorby ASKI nelze oddělit od dalšího strategického kroku roku 2025 – **Memoranda o dlouhodobé spolupráci se společností Code Creator, s.r.o.**, tvůrcem platformy **Publi**, které bylo podepsáno **11. listopadu 2025 v Brně** společně s **PaedDr. Pavlem Hanouskem**.

Tato spolupráce otevírá zcela novou etapu v oblasti:

- moderního vzdělávání,
- digitální publikace a distribuce odborného obsahu,
- sdílení know-how, výzkumu a bezpečnostního managementu,
- podpory autorských, edičních a projektových týmů.

Platforma **Publi** umožňuje tvorbu tzv. **mKnih** – interaktivních digitálních dokumentů, které kombinují text, audio, video, grafiku a další multimediální prvky. Právě zde se **text, obraz a zvuk přirozeně propojují**. Podcastový obsah ASKI se tak v budoucnu může stát součástí širších vzdělávacích a publikačních celků, nikoliv izolovaným formátem.

Současnost: konsolidace a kvalita

V krátkodobém horizontu se Publikační rada ASKI soustředí na:

- stabilizaci podcastového formátu,
- nastavení redakčních a etických standardů,
- pravidelnost vydávání epizod,

- provázání podcastů s jednotlivými vydáními ASKI Zpravodaje.

Důraz klademe především na **kvalitu obsahu**, nikoliv na kvantitu. Podcast ASKI nemá ambici soupeřit s komerční produkcí, ale být **důvěryhodným a odborně garantovaným zdrojem informací**.

Budoucnost: hlas ASKI v evropském prostoru

Z dlouhodobého pohledu vnímáme podcastový kanál ASKI jako:

- nástroj internacionalizace (vybrané epizody v angličtině),
- podporu vzdělávacích programů ASKI (MBA, LL.M., certifikované kurzy),
- platformu pro diskusi o evropské legislativě (NIS2, CER, DORA),
- most mezi školami, institucemi a praxí.

Podcast se tak stává **součástí širší strategie „ASKI 2030+“**, jejímž cílem je posílit roli vzdělávání a odborné komunikace jako klíčového pilíře odolnosti kritické infrastruktury.

Spuštění podcastového kanálu ASKI těsně před koncem roku 2025 vnímáme jako **symbolický i praktický dárek** – nejen pro naši asociaci, ale především pro všechny, kteří se zajímají o bezpečnost, vzdělávání a budoucnost společnosti.

ASKI Zpravodaj dnes už není jen periodikem. Je **platformou**, která propojuje text, obraz i zvuk. A podcast je jeho přirozeným hlasem v digitálním prostoru.

Za Publikační radu ASKI Zpravodaje:

- PhDr. Mgr. Dušan Kalášek, MBA
- Ing. František Vlach, Ph.D., MBA, LL.M., Ing-Paed IGIP
- Bc. Radka Slavíková, MBA

Sebevražda – psychosociální, zdravotní a společenské aspekty

Terezie Wasserbauer, studentka vysoké školy AMBIS

Sebevražda – psychosociální, zdravotní a společenské aspekty

Sebevražda představuje závažný celospolečenský, zdravotní a individuální problém, který zasahuje jak jedince samotného, tak jeho nejbližší okolí. Je aktem krajního zoufalství, vyústěním těžké duševní bolesti, nemoci nebo vnitřní bezvýchodnosti. Sebevražedné jednání je vždy výrazem krize, která nemusí být na první pohled viditelná, ale o to více je nebezpečná. Problematika sebevražd se prolíná řadou vědních oborů jako je psychiatrie, psychologie, sociologie, etiky, ale také práva a teologie. V této práci se zaměříme na historický vývoj vnímání sebevraždy, její možné příčiny, motivy, rizikové faktory, ale také možnosti prevence a roli zdravotníků, především psychiatrů, v tomto složitém procesu.

Historické souvislosti a vývoj pohledu na sebevraždu

Z historického hlediska byla sebevražda dlouhodobě považována za těžký hřích, především v kontextu křesťanské morálky. Tento postoj se však začal měnit až ve druhé polovině 20. století. Přelomový byl rok 1965, kdy katolická církev přestala považovat sebevraždu za provinění proti Boží vůli a začala ji chápat jako důsledek lidského neštěstí či psychického onemocnění. Tento posun měl zásadní význam pro další společenský přístup k osobám, které spáchaly nebo se pokusily spáchat sebevraždu. V současnosti je sebevražda vnímána mnohem citlivěji a otevřeněji, jako tragické vyústění psychických nebo somatických onemocnění, ale také jako volání o pomoc v důsledku sociální izolace či hlubokého existenciálního trápení.

Sebevraždy u nemocných a předsudky společnosti

Přestože by se mohlo zdát, že závažná onkologická diagnóza vede k největší míře sebevražd, výzkumy ukazují, že velmi častým motivem bývá nešťastná láska, narušené vztahy nebo hluboký pocit osamělosti. Mezi lidmi s těžkým somatickým onemocněním často převládá vůle bojovat o život až do poslední chvíle. V oblasti duševního zdraví však stále přetrvávají předsudky a stigma. Osoby s psychickým onemocněním bývají společensky vylučovány, podceňovány a někdy i zesměšňovány. Je proto nezbytné pokračovat v osvětlování a vzdělávání veřejnosti, bourat mýty a podporovat duševní hygienu.

Statistiky a formy sebevražd

Sebevražednost zůstává globálně vysoká. Podle statistik Světové zdravotnické organizace je každoročně zaznamenáno více než 700 000 úmrtí v důsledku

sebevraždy. V České republice připadá průměrně okolo 1200 případů ročně. Mezi nejčastější metody patří oběšení, předávkování léky, skok z výšky nebo skok pod vlak. Některé osoby se uchylují i k tzv. kombinované sebevraždě, kdy využívají více metod najednou. Sebevražděné jednání může být buď plánované, nebo impulzivní. Impulzivní reakce jsou zvláště nebezpečné u mladých lidí, kdy emoční nestabilita a náhlé krize vedou k nečekanému činu.

Motivy a rizikové faktory

Motivace k sebevraždě je často složitá a mnohvrstevnatá. Může se jednat o důsledek psychických poruch (deprese, schizofrenie, bipolární afektivní porucha), somatických nemocí, problémů v mezilidských vztazích, ekonomické tísně, nebo kombinaci více faktorů. Významným rizikem je i ztráta smyslu života či přetrvávající pocit, že člověk je na obtíž. V adolescenci mezi rizikové faktory patří sebevražda blízké osoby, šikana, zneužívání návykových látek, antisociální chování nebo ovlivnění sebevražděnými tématy v médiích.

Etické otázky – asistovaná sebevražda a svoboda volby

Jedním z nejožehavějších témat současné etiky je problematika asistované sebevraždy. Ta vyvolává vášnivé debaty mezi odbornou i laickou veřejností. Na rozdíl od sebevraždy, kde je jedinec výlučným aktérem, asistovaná sebevražda předpokládá zapojení další osoby, zpravidla lékaře. Otázka, nakolik je rozhodnutí skutečně svobodné, je diskutabilní a jak může být ovlivněno utrpením, tlakem okolí nebo zoufalstvím. Z pohledu zdravotnické etiky je navíc výkon asistované sebevraždy v rozporu s Hippokratovou přísahou.

Úloha lékařů a prevence

Psychiatři, psychologové i praktičtí lékaři hrají zásadní roli v identifikaci rizika sebevraždy. Zásadní je vytvoření vztahu důvěry mezi lékařem a pacientem, získání relevantní anamnézy a včasné rozpoznání varovných signálů. U psychotických pacientů nebo osob s depresivními poruchami je třeba zvýšené obezřetnosti. Prevence sebevražd není pouze úkolem zdravotnictví, musí se na ní podílet i školství, sociální systém, rodiny a média. Klíčová je také osvěta a destigmatizace duševních onemocnění. Světový den prevence sebevražd, připomínaný 10. září, slouží jako připomínka důležitosti prevence a podpory psychického zdraví.

Zdroj

KUČEROVÁ, Helena, HAŠKOVCOVÁ Helena. Sebevraždy, Praha: Galén, 2020. ISBN 978-80-7492-485-9. 167 stran

Výchova v neúplné rodině

Tereza Chwastková, studentka vysoké školy AMBIS

V moderní společnosti dochází k významným změnám v rodinné struktuře a stále větší část dětí vyrůstá v neúplných rodinách, tedy domácnostech, kde není přítomen jeden z rodičů. Tyto děti čelí vyšší míře nestability, která může ovlivnit jejich emoční, sociální i kognitivní vývoj.

Rozpad partnerských vztahů po narození dítěte je dnes běžný a často dochází k následným novým partnerstvím, někdy i s dalšími dětmi. Takové dynamické rodinné prostředí přináší složitou kombinaci emocionálních, sociálních a ekonomických výzev. Finanční nejistota a nízké příjmy zvyšují napětí mezi rodiči a negativně ovlivňují schopnost udržet stabilní domácnost. Psychologické faktory, jako jsou předchozí zkušenosti s rodičovstvím, rozdílné výchovné strategie nebo konflikty hodnot, dále komplikují stabilitu rodiny.

Děti z neúplných rodin často čelí vyšším rizikům emočních poruch, narušených sociálních vztahů a nižších školních výsledků. Stabilní a kvalitní vztahy mezi rodiči, i pokud nejsou manželé, mohou tyto negativní dopady významně zmírnit. Podpora komunikace a spolupráce mezi rodiči, stejně jako stabilní a bezpečné domácí prostředí, jsou klíčové pro zdravý vývoj dítěte.

Efektivní intervence zahrnují jak ekonomickou podporu rodin, například prostřednictvím sociálních dávek či dostupnosti stabilního zaměstnání, tak i psychologické poradenství zaměřené na zvládání konfliktů, podporu rodičovských kompetencí a posílení rodičovských vazeb. Takto podporované neúplné rodiny dokážou vytvořit prostředí, které dětem poskytuje bezpečí, kontinuitu a příležitosti pro optimální rozvoj.

Zdroj:

McLANAHAN, Sara and BECK, Audrey N. 2010. Parental Relationships in Fragile Families. *Future of Children* [online]. 20(2), 17–37. DOI: 10.1353/foc.2010.0007. ISSN 1054-8289. Dostupné z: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC3053572>

Kyberbezpečnost ve školách

Anna Budská, studentka vysoké školy Ambis

Digitální technologie se v posledních letech staly běžnou součástí vzdělávacího procesu. Online výuka, sdílení dat i používání digitálních systémů jsou dnes nedílnou součástí života základních a středních škol. S tím však roste i potřeba chránit školní infrastrukturu před kybernetickými hrozbami. Přestože školy zatím nepatří mezi subjekty kritické infrastruktury, spravují velké množství citlivých údajů o žácích, rodičích i zaměstnancích. Zajištění bezpečnosti těchto dat je důležité nejen z pohledu ochrany soukromí, ale také pro stabilitu vzdělávacího procesu a udržení důvěry veřejnosti.

Podle Zprávy o stavu kybernetické bezpečnosti ČR 2023 (NÚKIB, červenec 2024) se počet nahlášených incidentů meziročně zvýšil z 146 v roce 2022 na 262 v roce 2023, což představuje nárůst o téměř 80 %. Tento prudký růst ukazuje, že školství i vzdělávací instituce se stávají častějším cílem útočníků. Nejčastějšími hrozbami byly phishingové kampaně, ransomwarové útoky včetně tzv. *extortion-only* varianty (útočníci data nešifrují, ale hrozí jejich zveřejněním), distribuované útoky na dostupnost (DDoS), které byly často spojovány s ruskojazyčnými hacktivisty, a dále podvody typu spear-phishing nebo vishing. Tyto formy útoků ukazují, že školní IT systémy, často spravované s omezenými zdroji, představují lákavý cíl pro kyberzločince.

Pandemie COVID-19 urychlila digitalizaci škol a odhalila slabiny školních IT systémů. Při přechodu na distanční výuku využívaly školy intenzivně videokonferenční platformy a cloudové služby. Ukázalo se, že řada škol neměla vybudovanou dostatečně bezpečnou infrastrukturu, chyběla pravidla pro správu přístupů a zálohování, a v neposlední řadě se projevil nedostatek kvalifikovaných správců IT. Tyto problémy vedly k vyšší zranitelnosti vůči útokům i k technickým komplikacím při zajištění kontinuity výuky.

Na tyto výzvy reagovalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) vytvořením souboru metodických materiálů. Základním dokumentem je *Standard konektivity a bezpečnosti školy v 21. století* (MŠMT, 2021; aktualizován 2022), který stanovuje požadavky na konektivitu, správu školních sítí, antivirovou ochranu, zálohování dat i správu přístupů uživatelů. Standard klade důraz také na odpovědnost vedení školy a systematické plánování investic do digitální infrastruktury. Na něj navazují další materiály, jako *Průvodce ke Standardu, Prokázání a kontrola naplnění Standardu* nebo *Bezpečná digitální infrastruktura školy* (MŠMT & NÚKIB, 2024). Jejich cílem je poskytnout školám praktický návod, jak splnit základní bezpečnostní požadavky a jak průběžně hodnotit stav vlastní digitální bezpečnosti.

Významnou roli hraje také vzdělávání v oblasti kybernetické bezpečnosti. NÚKIB připravil interaktivní online kurz *Dávej kyber!*, který vysvětluje principy kyberhygieny a nabízí praktické návody, jak se chránit před podvody v online prostředí. Kurz je určen učitelům, žákům i široké veřejnosti a zdůrazňuje prevenci před častými hrozbami, jako jsou podvodné e-maily, slabá hesla nebo nebezpečné chování na sociálních sítích (NÚKIB, 2024). Dalším nástrojem je *Katalog kyberprevence* (MŠMT, 2024), který poskytuje školám metodické materiály, výukové programy i interaktivní aktivity zaměřené na prevenci rizikového chování v online prostředí. Tyto zdroje umožňují školám zařazovat téma bezpečného užívání digitálních technologií přímo do vzdělávacího procesu a podporovat tak rozvoj digitálních kompetencí.

Na úrovni evropské legislativy vstoupila do platnosti směrnice NIS2 (EU 2022/2555), která rozšiřuje okruh povinných subjektů a zavádí přísnější požadavky na řízení rizik a hlášení bezpečnostních incidentů. Přestože školy nejsou v současnosti explicitně zařazeny mezi povinné subjekty, metodiky MŠMT a NÚKIB vycházejí z principů směrnice a směřují k postupnému posilování ochrany vzdělávacích institucí. Směrnice také klade důraz na bezpečnost dodavatelských řetězců a poskytovatelů služeb, což se dotýká i škol, které využívají externí IT dodavatele či cloudové platformy.

Kyberbezpečnost škol proto není volitelným doplňkem, ale nezbytnou podmínkou fungování moderního vzdělávání. Školy dnes zpracovávají citlivé údaje o tisících žáků a zaměstnanců, a proto musí dbát na jejich ochranu. Z dlouhodobého hlediska je nutné nejen zavádět technická opatření, ale také budovat bezpečnostní kulturu, která zahrnuje vzdělávání učitelů, systematický trénink žáků a odpovědnost vedení školy.

Jak ukazují zprávy NÚKIB, hrozby se budou dále vyvíjet a sofistikovat. Školy proto musí být připraveny na to, že kybernetická bezpečnost není jednorázový projekt, ale trvalý proces zahrnující prevenci, monitoring a pravidelnou aktualizaci bezpečnostních opatření. Bezpečnost vzdělávacích institucí je klíčová nejen pro ochranu dat, ale i pro kontinuitu vzdělávání a odolnost společnosti jako celku. Důležité je, aby se kyberbezpečnost stala součástí každodenní praxe škol a nebyla vnímána pouze jako administrativní povinnost. Pouze tímto způsobem lze zajistit, že digitální prostředí bude pro žáky i učitele bezpečné a spolehlivé.

Seznam použité literatury

European Union. (2022). *Directive (EU) 2022/2555 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 on measures for a high common level of cybersecurity across the Union (NIS2 Directive)*. Official Journal of the European Union, L 333/80. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. (2021). *Standard konektivity a bezpečnosti školy v 21. století* (aktualizováno 2022). MŠMT. <https://www.edu.cz/standard-konektivity/>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. (2024). *Katalog kyberprevence*. MŠMT. <https://www.edu.cz/kyberprevence/>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, & Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost. (2024). *Metodické materiály ke kybernetické bezpečnosti škol*. MŠMT. <https://www.edu.cz/kyberneticka-bezpecnost/>

Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost. (2024). *Dávej kyber!* [online kurz]. NÚKIB. <https://www.davejkyber.cz/>

Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost. (2024). *Zpráva o stavu kybernetické bezpečnosti České republiky za rok 2023*. NÚKIB. https://www.nukib.cz/download/publikace/2024_Zprava_o_stavu_KB_2023.pdf

Postpenitenciární péče

Jakub Vrabec, student vysoké školy Ambis

Úvod

Postpenitenciární péče představuje klíčovou oblast trestní politiky, která se zaměřuje na pomoc osobám propuštěným z výkonu trestu odnětí svobody při jejich opětovném začleňování do společnosti. Úspěšná reintegrace je zásadním faktorem prevence recidivy a zajištění bezpečnosti společnosti. Cílem tohoto článku je analyzovat význam, legislativní rámec a praktické aspekty postpenitenciární péče v České republice a v zahraničí, přičemž zvláštní pozornost bude věnována roli státních institucí, neziskových organizací a obecným problémům spojeným s resocializací.

Vymezení pojmu a význam postpenitenciární péče

Postpenitenciární péče je soubor aktivit, opatření a programů, které mají usnadnit návrat osob propuštěných z vězení do běžného života. Jedná se o podporu při hledání zaměstnání, bydlení, zajištění sociálních dávek, zdravotní péče a často i psychologické či duchovní pomoci. Podle Novotného (2011) je hlavním smyslem postpenitenciární péče prevence recidivy, která bývá vysoká zejména u osob bez zázemí a podpůrné sociální sítě.

Teoretická východiska a kriminologické přístupy

Kriminologie nabízí různé přístupy k vysvětlení potřeby postpenitenciární péče. Podle teorie sociální kontroly (Hirschi, 1969) je návrat do společnosti úspěšný tehdy, pokud se podaří posílit sociální vazby jedince. Teorie označování (labelling theory) upozorňuje, že stigmatizace bývalých vězňů může vést k jejich opětovnému páchání trestné činnosti. Restorativní přístup zdůrazňuje potřebu obnovy vztahů mezi pachatelem, obětí a komunitou, což vyžaduje komplexní podporu i po výkonu trestu.

Legislativní rámec v ČR a mezinárodní souvislosti

V České republice je právní rámec postpenitenciární péče zakotven zejména v zákoně č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, a v zákoně č. 257/2000 Sb., o Probační a mediální službě. Významnou roli hraje i zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, který stanoví možnosti podpory ze strany obcí a neziskového sektoru. Mezinárodně je postpenitenciární péče akcentována Evropskými vězeňskými pravidly a dokumenty OSN, které zdůrazňují právo propuštěných vězňů na důstojný návrat do společnosti.

Instituce a subjekty postpenitenciární péče

Postpenitenciární péče je výsledkem spolupráce více subjektů. Klíčovou úlohu má Probační a mediační služba, která nabízí dohled, poradenství a podporu při návratu na svobodu. Významné jsou také neziskové organizace a církevní instituce, jež poskytují ubytování v azylových domech, pracovní programy a psychologickou pomoc. Například organizace Rubikon Centrum nebo Sdružení Podané ruce hrají důležitou roli při integraci osob po výkonu trestu. Spolupráce těchto subjektů je nezbytná, protože stát sám není schopen pokrýt všechny potřeby.

Praktické problémy a výzvy

Osoby propuštěné z výkonu trestu se potýkají s mnoha překážkami. Nejčastějšími problémy jsou:

- 1) **Nedostatek bydlení** – mnoho propuštěných nemá kam jít, což zvyšuje riziko recidivy.
- 2) **Nezaměstnanost** – stigma trestní minulosti výrazně komplikuje možnost uplatnění na trhu práce.
- 3) **Dluhová problematika** – značná část vězňů má předchozí exekuce a finanční závazky, které brání jejich stabilizaci.
- 4) **Sociální izolace a stigma** – společnost často odmítá přijmout bývalé vězně, což negativně ovlivňuje jejich motivaci.
- 5) **Zdravotní problémy a závislosti** – časté jsou případy závislostí na návykových látkách či psychické poruchy, které vyžadují specializovanou pomoc.

Tyto problémy ukazují, že postpenitenciární péče musí být komplexní a mezioborová, zahrnující sociální, psychologické, právní i zdravotní aspekty.

Příklady dobré praxe ze zahraničí

Ve Skandinávii je postpenitenciární péče pevně propojena se systémem sociální politiky a bývalým vězňům jsou zajištěny základní podmínky pro život – bydlení, zaměstnání a zdravotní péče. Ve Velké Británii fungují tzv. resettlement programmes, které zahrnují spolupráci věznic, probačních služeb a komunitních organizací již před propuštěním vězňů. V USA se v posledních letech rozvíjejí tzv. reentry programs, zaměřené na vzdělávání, pracovní příležitosti a podporu rodinných vazeb. Tyto příklady ukazují, že úspěšná postpenitenciární péče vyžaduje koordinaci a dlouhodobou podporu, nikoli pouze jednorázová opatření.

Závěr

Postpenitenciární péče představuje nezbytnou součást trestní politiky, která má zásadní vliv na úspěšnou reintegraci bývalých vězňů a prevenci recidivy. Účinnost těchto opatření je podmíněna legislativní podporou, kvalitní koordinací institucí a dostatečnými zdroji. Zkušenosti ze zahraničí ukazují, že komplexní přístup, zahrnující bydlení, práci a psychologickou podporu, vede k nižší recidivě a vyšší bezpečnosti společnosti. Česká republika má dobře nastavený institucionální rámec, avšak stále čelí výzvam v oblasti financování, dostupnosti služeb a změny společenského postoje k bývalým vězňům.

Použitá literatura

Novotný, O. (2011). Kriminologie. Wolters Kluwer.

Hirschi, T. (1969). Causes of Delinquency. University of California Press.

Marešová, A. (2017). Postpenitenciární péče a její význam v českém právním prostředí. Kriminalistický sborník, 61(4).

Padfield, N., van Zyl Smit, D., & Dünkel, F. (2010). Release from Prison: European Policy and Practice. Willan Publishing.

Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody.

Zákon č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě.

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Trénink paměti v domově pro seniory Dobřichovice

Šárka Brabcová, studentka vysoké školy Ambis

Úvod

V domovech pro seniory je jednou z důležitých součástí péče i aktivizační a edukační činnost se kterou souvisí i například trénink paměti, který může pomoci zpomalit kognitivní úpadek. Vzhledem k rostoucímu počtu starší populace je v zájmu společnosti vytvářet programy a efektivní strategie zaměřené na podporu a udržení paměti. Tento článek je zaměřen na průběh jedné z takovýchto hodin tréninku paměti probíhající v domově pro seniory Dobřichovice. Je zaměřen na popis cvičení a využitých metod při tréninku paměti. A jsou zde zmíněny i přínosy z takovýchto aktivit.

Domov pro seniory Dobřichovice

Domov pro seniory Dobřichovice je příspěvkovou organizací hlavního města Prahy. Je registrovaným poskytovatelem sociální služby (č. registrace 1034718) podle § 49 ve smyslu zákona č. 108/2006 Sb. Nachází se v obci Všenory, avšak momentálně se kvůli rozsáhlé rekonstrukci nachází v prostorách v Praze – Zbraslavi.

Posláním domova pro seniory Dobřichovice jsou celoročně poskytované služby, které mají zajistit takovou míru podpory, kterou klienti v nepříznivé sociální situaci s ohledem na jejich individuální potřeby skutečně potřebují. Usilují o důstojný život ve stáří a na sklonku života klientů. Cílem domova je podpora klientů v soběstačnosti a samostatnosti, snaha o přiblížení přirozenému prostředí domova, zajistit a vzdělávat zaměstnance k potřebám klientů a udržovat a navazovat klientům stávající i nové kontakty s rodinou a přáteli.

Cílová skupina domova seniorů jsou osoby starší 65 let, které již nemohou, nebo nejsou schopny žít sami v domácím prostředí, a to ani za pomoci svých blízkých, nebo pomoci terénních zdravotnických služeb, z důvodu snížené soběstačnosti spojené s věkem a potřebou pravidelné pomoci jiné fyzické osoby.

Poskytované služby

Domov poskytuje celou řadu komplexních služeb pro své klienty. Činnosti poskytované domovem jsou sociálního i zdravotnického charakteru:

- poskytnutí ubytování,
- poskytnutí stravy,
- pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu,

- pomoc při osobní hygieně a poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- sociálně terapeutické činnosti,
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- sociální poradenství,
- nácvik dovedností pro zvládnání péče o vlastní osobu,
- nácvik soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začleňování,
- základní sociální poradenství,
- zprostředkování nebo zajištění dopravy,
- provázanost na další sociální a zdravotní služby.

Vzdělávací a aktivizační činnosti

V domově je široká nabídka pravidelných aktivit spojené se vzděláváním či aktivizací. Tyto aktivity jsou ve spojitosti s věkovou skupinou klientů domova důležitou součástí péče. Jako příklad uvádím rehabilitační cvičení probíhající pod dohledem fyzioterapeutky, canisterapie, cvičení jógy a kognitivní rehabilitaci jejíž součástí jsou hodiny na kterých si mohou klienti vybrat nějaké pro ně důležité místo a za pomoci lektorky vyhledat na počítači zajímavá fakta a obrázky a na následující hodině je prezentovat svým kolegům, hodiny zaměřené na opakování jednoduchých matematických výpočtů i trénink paměti, který probíhá každý týden a je to i aktivita které jsem se v domově pro seniory zúčastnila.

Trénink paměti

Hodiny tréninku paměti se v domově pro seniory konají pravidelně alespoň jednou týdně a mohou je navštěvovat pouze klienti domova. V průměru se těchto hodin zúčastní 6–10 klientů. Hodina se koná ve společenské místnosti a pro klienty kteří se nemohou zúčastnit je možnost individuálních hodin přímo na jejich pokoji. Vše je zajišťováno přímo personálem domova pro seniory, konkrétní hodiny pak přímo Mgr. Radkou Tížkovou nebo Kateřinou Pavézovou, Dis.

Tréninku paměti, který se konal 12.11. 2024 od půl osmé ráno, se účastnilo osm klientů (dva muži a šest žen). Lektorka na začátku hodiny zadala rozcvičku, která spočívala v doplňování spojení, bylo potřeba ke každému přídavnému jménu tvořenému některým ze známých českých měst doplnit tradiční pokrm, dále bylo třeba se rozpomenout na značky běžně používaných věcí v domácnosti, jako například značka

čaje, nebo kávy a poté doplňovat přídavná jména tvořená pomocí měst tak, aby dávali co nejlepší smysl s uvedenými podstatnými jmény (cvičení viz příloha). Na cvičení bylo poskytnuto dostatek času, aby se senioři mohli bez nátlaku rozpomenout, těmto cvičením bylo věnováno zhruba 20 minut a poté se společně s lektorkou nahlas zkontrolovalo. Každý, kdo chtěl mohl společně s ostatními říkat nahlas správné odpovědi. V tomto cvičení byla využita verbální metoda, písemná i ústní a jednalo se o trénink zejména dlouhodobé paměti.

Druhým cvičením na hodině bylo cvičení na zapamatování změn na tabuli. Lektorka připnula na tabuli deset barevných obdélníků a postupně odebírala při každém otočení tabule jeden z barevných obdélníků. Úkolem bylo postupně si zapisovat v jakém pořadí obdélníky mizeli z tabule. Na konci lektorka přečetla pořadí odebraných obdélníků a každý si sám mohl zkontrolovat, zdali měl vše správně nebo nikoli. Metoda tohoto cvičení byla názorně – demonstrační a písemná a jednalo se o trénink krátkodobé paměti.

Ve třetím cvičení lektorka nahlas předčítala krátký příběh, dlouhý zhruba na polovinu jedné strany A4. Po přečtení měla připraveny otázky z daného textu, které zadala a kdo z klientů věděl mohl nahlas říct odpověď. Otázky byly orientované na zapamatování pasáží z příběhu. Například kdo v příběhu šel ze schodů. Zde byla využita metoda verbální a procvičovala se krátkodobá paměť.

Posledním cvičením bylo hledání slov v psaných přesmýčkách. Úkolem bylo nalézt v přeházených písmenech druhy ovoce. Metodu bych zde uvedla verbální – písemnou práci s textem.

Po posledním cvičení lektorka ještě navrhla program na příští hodinu a po krátké diskusi o tom jaký je zájem a jaké jsou představy na příště, hodinu ukončila. Celý trénink paměti trval 75 minut a lektorka dbala na to, aby účastníci měli dostatečný čas na plnění cvičení. V průběhu samostatného plnění úkolů lektorka postupně obcházela všechny účastníky a snažila se je podpořit a namotivovat k plnění cvičení a případně vysvětlovala zadání nebo pomáhala s úkoly. Z uvedených cvičení dělalo seniorům největší potíže cvičení na postupné odebírání barevných obdélníků, naopak nejlépe doplňovali slova z prvního cvičení a nejvíce se při něm snažili. Dovolila bych si tvrdit, že toto cvičení pro ně mohlo být nejtěžším i z důvodu toho, že bylo na začátku hodiny, kdy byli senioři ještě dostatečně koncentrovaní.

Bylo znát že skupina byla na sebe zvyklá již delší dobu a panovala tam velmi dobrá atmosféra. Účastníci podle mého pozorování byli dle typologie Dennise Bromleyho zařaditelní do kategorie strategie závislosti, bylo znát že jim velice pomáhá motivace kterou jim lektorka poskytovala a byla pro ně velice důležitá. Jednu účastnici bych však zařadila do strategie hostility, jelikož měla negativní postoj k ostatním účastníkům a měla často nespokojené poznámky a probíhaly tam z její strany nepříjemné poznámky na ostatní účastníky. Jak je uvedeno výše, tak i přesto byla atmosféra

dobrá, zřejmě na to byl zbytek kolektivu již zvyklý a nenechal se tímto vyvést z koncentrace.

Přínos tréninku paměti

Ve vyšším věku může začít paměť fungovat pomaleji, může být těžší se rozpomínat na informace, které jsou v mozku uložené a také je čím dál tím těžší učit se novým věcem. S tím je spojen postupný pokles krátkodobé paměti. Při pokusu předejít nebo zpomalit takovéto změny může pomoci trénink paměti. Pravidelný trénink paměti je dobrou prevencí kognitivního úpadku a pomáhá zlepšit paměť a kognitivní funkce. Dalšími benefity tréninku paměti ve skupinových lekcích mohou být, stejně důležité jako psychická kondice a kognitivní funkce, i sociální funkce, kterou plní skupinové setkávání a může být velkým přínosem pro seniory, a to hlavně z hlediska rozsahu sociálních kontaktů.

Závěr

Trénink paměti v domovech pro seniory je důležitou součástí péče a podpory kognitivního zdraví. V tomto článku jsou popsány konkrétní cvičení a metody využitě v jedné z hodin tréninku paměti v domově pro seniory. Mimo jiné je zde také popsána úloha lektorky v této konkrétní hodině, která byla vedena velice pozitivně, a lektorka se velmi snažila o hladký průběh hodiny, což se jí zdařilo.

Jsem velmi ráda, že mi byla umožněna účast na této hodině a já jsem měla možnost nahlédnout do práce s takto zranitelnou skupinou jakou klienti v domovech pro seniory bezpochyby jsou. Byla to příjemná zkušenost i z toho důvodu že mě mezi sebe vřele přijali a mohla jsem s nimi absolvovat veškerá cvičení a měla jsem pocit že na ně nepůsobím rušivým dojmem.

Zdroje:

Domov pro seniory Dobřichovice, n.d. *Domov pro seniory Dobřichovice*. [online] Dostupné z: <https://www.domovdobrichovice.cz/> [Přístup: 2025-01-11].

TAŠKOVÁ, Jana. 2008. *Význam tréninku paměti u seniorů*. Brno. MUNI FF. Diplomová práce

Nejrozsáhlejším zdrojem této práce byly zpracované zápisky z přednášek prof. PaedDr. Miroslava Krystoně, CSc. z přednášek zimního semestru 2024/2025 na VŠ AMBIS.

Náhradní rodinná péče

Filip Janda, student vysoké školy Ambis

Podle zákona se dítětem rozumí osoba, která je mladší 18 let a pokud podle platného řádu nedosáhla zletilosti dříve. Ochrana dětí je zakotvena v ústavě a spadá pod řadu platných norem. O náhradní rodinné péči mluvíme tehdy, jestliže je dítě svěřeno do péče jiné osoby, než rodiče. O rozhodnutí musí rozhodnout soud. Existují 2 typy náhradní péče (náhradní péče rodinného typu a ústavní výchova). V případě, že je kolektiv dítěte pod pečujícím párem či osobou, jedná se o „péči rodinného typu“. V případě, že se jedinec dostane do kolektivu dětí, kde se pečující osoby střídají a mají to jako své zaměstnání, tak jde o „péči ústavního typu“. Pro zvolení správné formy je potřeba dítě znát co nejlépe. Pokud budeme mluvit o kritériích, které mají rozhodovat o nejlepší možnosti pro dítě, berou se na vědomí kritéria (biologická, vývojová, sociální, situační). (Trnková, 2018)

Z historického hlediska najdeme ve starých bájích a pověstech zmínky o tom, že člověk si „přivlastnil“ dítě, které nebylo jeho a vychoval jej. Díky křesťanství začala společnost vést k pomoci a ochraně slabším, kam samozřejmě patří i děti. V dřívějších dobách byla touha po dítěti nejčastěji u jedinců, kteří nemohli mít své vlastní dítě anebo jedinci, kterým bylo líto opuštěných dětí. Na základě slitování společnosti, které se vztahovalo k dětem se začala postupně vyvíjet struktura náhradní rodinné péče. O osvojení nebo adopci se mluvílo již v římském právu. V té době hrál roli především zájem o zachování rodu a majetku. Osvojit se mohlo „dítě“ ve kterémkoliv věku. Osvojit si mohl dítě pouze muž, kde musel být rozdíl věku minimálně 18 let. Právní úprava chudinské příslušnosti, která byla platná v Rakousko-Uhersku byla převzata při vzniku samostatného státu Československa. (Hargašová, 2019)

Druhy náhradní rodinné péče

Trnková uvádí, že pro dítě je velmi důležité vybrat správný typ osvojitelů či pěstounů pro konkrétní dítě. Obstarání péče zahrnuje vyhledání fyzických osob, které jsou vhodné stát se náhradními rodiči. U těchto osob je také velmi důležitá odborná příprava. Poslední fáze, tedy výběr vhodných „rodičů“ je svěřena do pravomoci OSPODu. Pěstounská péče či osvojení je zprostředkována na žádost fyzické osoby. Musí se jednat o občana ČR, nebo cizince s trvalým pobytem. Žádost je podána u příslušného obecního úřadu s rozšířenou působností. Pokud je podána žádost, zahájí se správní řízení. Následně ji obecní úřad předá krajskému úřadu. Účastníkem správního řízení se mohou stát žadatel či žadatelé (manželský pár). Ve spisové dokumentaci o dítěti jsou jeho údaje, zdali má sourozence, jestli je jedinec zdravý, 6 informace o jeho poměrech a v neposlední řadě také vývojový stupeň dítěte. V dokumentaci jsou také doklady, zdali je dítě osvojitelné a další rozhodnutí týkající se

dítěte. Ve spisové dokumentaci žadatelů jsou obsaženy doklady, podrobné informace, doklad o občanství, výpis z rejstříku trestů, zpráva o zdravotním stavu a samozřejmě také, jak je na tom z ekonomického hlediska. Pokud je vše splněno, tak následuje odborné posouzení, kdy se hodnotí celá řada hledisek (např. tělesný či duševní stav, bytové poměry, počet dětí apod.).

Podle Trnkové můžeme **osvojení** rozdělit na nepravé (není cílem zajistit náhradní rodinné prostředí) a úplné (zánik vztahů ve vlastní rodině). Cílem osvojení je, aby byl vztah mezi osvojitelem a osvojencem jako mezi rodičem a dítětem. Nejdůležitější je zde zájem dítěte. Podle odborníků jsou důvody, které vedou k osvojení dítěte nejčastěji nemožnost mít dítě vlastní. Osvojení může být – společné, osvojení dítěte manželem rodiče a osvojení jinou osobou. U nezletilého dítěte je potřeba souhlasu osob, jejichž práva budou dotčena (rodiče dítěte, dítě) Ve zvláštních případech může být nahrazen souhlas udělený jinou osobou. V případě, že je dítě mladší dvanácti let, musí soud zjistit názor na osvojení. Souhlas za dítě dává opatrovník, kterého soud jmenuje (zpravidla OSPOD). Dítě starší 12 let vyjádří souhlas v řízení před soudem. Rodič svůj souhlas s osvojením vyjadřuje pomocí osobního prohlášení. Souhlas může dát jen rodič starší 16 let, pokud je mladší, rozhodnutí posuzuje soud. S prohlášením o osvojení se může dostavit matka nejdříve 6 týdnů po porodu, otec i dříve. Pokud si to rodiče rozmyslí, mohou se do 3 měsíců odvolat. Jsou i situace, kdy rodič souhlas dávat nemusí. Jedná se o případy, byl rodič zbaven rodičovské odpovědnosti, v případě, že není schopen projevit svou vůli anebo když se rodič zdržuje na neznámém místě.

Právní úpravu **pěstounství** můžeme najít v občanském zákoníku. Tato péče připadá v úvahu tehdy, když o dítě nemůže pečovat ani jeden z rodičů, případně poručník. Jedná se o náhradního pečovatele, nikoliv náhradního rodiče. Tato péče trvá do doby, dokud nemohou rodiče pečovat o dítě. V této péči bývá běžné, že dítě se s rodičem vídá pravidelně a musejí být i rodičům podávány informace o dítěti, pokud soud nestanoví jinak. O svěřením dítěte rozhoduje soud. Pěstounem se může stát osoba, která zaručuje řádnou péči o dítě, bydlí na území ČR a dítě se svěřením do péče souhlasí. Soud také může určit lhůtu předpěstounské péče. Délka je stanovena individuálně. V případě, že dítě již dosáhlo zletilosti, tak tím i zaniká pěstounská péče (dále pak pokud přiznáním svéprávnosti, nebo svatbou.). Co se týká pěstounů a dávek, tak pěstoun disponuje příspěvkem na úhradu potřeb dítěte, odměnou, příspěvkem při převzetí dítěte, příspěvkem na zakoupení motorového vozidla a příspěvkem při 7 ukončení pěstounské péče. Pěstounská péče může být také na přechodnou dobu. Jedná se o školené pěstouny, které se starají o dítě v případech, kdy rodiče nemohou o dítě v současné chvíli pečovat, děti se ocitly v krizové situaci, děti jsou týrané a nebo pro děti, kdy rodiče chtějí předat dítě k osvojení. (Trnková, 2018)

Trnková uvádí, že v souvislosti s **poručenstvím** a **opatrovnictvím** nelze říct, že se jedná vyloženě o formu péče. Nejedná se zde o zajištění péče o dítě, ale o spravování jeho záležitostí. Dá se říct, že poručník je na stejné úrovni, jako pěstoun a má nárok na dávky. Poručník se zpravidla jmenuje v případě, kdy ani jeden z rodičů není schopen plnit rodičovskou odpovědnost (dítě nalezené, nebo rodiče po smrti). Aby se konkrétní osoba mohla stát poručníkem, musí to být v první řadě v zájmu dítěte. Mohou jej označit přímo rodiče (v závěti, klidně i neformálně). Nejedná se pouze o člověka, u kterého chtějí, aby se stal poručníkem, ale také mohou sdělit, koho vyloženě nechtějí. Aby se mohlo jednat o poručníka, musí to být osoba svéprávná, která žije řádným životem a souhlasí s tím, že konkrétnímu dítěti bude poručníkem. Je zde také velmi důležité zmínit, že poručník není povinen o dítě osobně pečovat. Poručenství končí ve chvíli, kdy již nejsou důvody k poručenství. Opatrovnictví se může týkat nejen dítěte, ale i dospělého člověka v případě, kdy je to potřeba z hlediska zájmu jedince. Pokud se jedná o nezletilého jedince, v zákoně jsou uvedeny důvody, proč tento jedinec musí mít opatrovníka. Nejdůležitějším rozdílem mezi poručenstvím a opatrovnictvím je to, že opatrovník zastupuje jedince jen v určitých částech, kdežto poručník v celém rozsahu.

Ústavní a ochranná výchova

Ústavní výchovu nařizuje soud v případě, je-li výchova dítěte (jeho tělesný, duševní či rozumový vývoj) narušen do takové míry, že to vyžaduje zájem dítěte. Do této kategorie spadají dětské domovy do 3 let, do kterých se umisťují děti, které nemohou vyrůstat u rodičů. Tyto děti jsou zpravidla zanedbávané zneužívané, týrané, nebo děti se zdravotním postižením. Do tohoto zařízení jsou přijímány děti na základě žádosti zákonných zástupců, nebo na základě rozhodnutí soudu. Do školského zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy spadají instituce, jako jsou DDŠ, VÚ, DD a diagnostické ústavy. **Ochranná výchova** se ukládá tehdy, když nezletilý jedinec spáchal provinění. Ochranná výchova trvá tak dlouho, jak to vyžaduje její zájem. (Trnková, 2018)

Zdroj:

HARGAŠOVÁ, Lucia. Closer to Children's and Families: Benefits and Costs of Improvements to Children's Residential Care in Slovakia. *Scottish Journal of Residential Child Care*, 2019.

TRNKOVÁ, Lucie. Náhradní péče o dítě. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018. ISBN 978-80 7552-864-3.

Probační a mediační služba: druhá šance pro pachatele i větší jistota pro společnost

Zuzana Valtrová, studentka vysoké školy Ambis

Probační a mediační služba (PMS) je na první pohled nenápadná instituce. Na rozdíl od věznic není „vidět“, nemá mříže ani ostnaté dráty. Přesto zásadně ovlivňuje, jak vypadá spravedlnost v praxi – a jak bezpečně se ve společnosti cítíme. Stojí totiž mezi soudní síní a návratem člověka z trestu zpět do běžného života.

Co PMS dělá a proč je důležitá

PMS pomáhá řešit případy, kde už došlo k trestnému činu, ale ne všechno musí skončit jen zamčením člověka za mříže. Zajišťuje výkon alternativních trestů, jako jsou obecně prospěšné práce, domácí vězení, trest zákazu vstupu na sportovní či kulturní akce nebo dohled probačního úředníka. Současně klade důraz na ochranu společnosti a zájmy obětí, aby nezůstaly v celém procesu „neviditelné“.

Její práce stojí na dvou pilířích:

- **probaci**, tedy dohledu a podpoře pachatele při plnění uložených povinností,
- **mediaci**, tedy urovnávání konfliktu mezi pachatelem a obětí.

Mediace dává obětem možnost říct, jak trestný čin zasáhl jejich život, požadovat náhradu škody a získat odpovědi na otázky, které by v běžném trestním řízení často nezazněly. Pachatel naopak dostává šanci převzít odpovědnost, omluvit se a aktivně se podílet na nápravě škody.

Probace se více zaměřuje na každodenní život pachatele. Probační úředník s ním vytváří plán, řeší bydlení, práci, dluhy, léčbu závislosti, vztahy s rodinou. Zároveň ale kontroluje, jestli dodržuje podmínky stanovené soudem. Probační dohled tak není „měkká varianta“ trestu, ale náročná cesta, která kombinuje kontrolu a pomoc. Cílem je, aby se člověk po trestu dokázal obejít bez trestné činnosti a společnost byla bezpečnější.

Z věznic zpět domů: jak probace vypadá v praxi

Během praxe na středisku PMS v Jablonci nad Nisou a ve Věznici Rýnovice jsem měla možnost vidět, jak tato práce vypadá mimo učebnice.

Pracovnice PMS zde pravidelně dochází na besedy s odsouzenými i na individuální pohovory. Na jedné z besed, které jsem se účastnila, vysvětlovala vězňům, co všechno musí splnit, pokud chtějí žádat o podmíněné propuštění. Nejde jen o papírové podmínky, ale i o to, jak přemýšlejí o své trestné činnosti, jak pracují se závislostí, jak řeší dluhy a kde budou po propuštění bydlet. Odsouzení se aktivně ptali, zajímalo je,

jestli má smysl spolupracovat, jak soud nahlíží na doporučení PMS a co všechno se bude prověřovat u rodiny nebo budoucího zaměstnavatele.

Ještě výrazněji se význam PMS ukazuje v individuálních příbězích. Jeden z odsouzených, se kterým probační pracovnice vedla rozhovor, byl ve výkonu trestu kvůli výrobě a distribuci pervitinu. Sám byl závislý, ve vězení začal spolupracovat s odborníky na léčbu závislosti, pravidelně absolvoval testy a připravoval se na návrat domů, do domu své rodiny, kde má zajištěné bydlení i možnost práce. Rodina mu pomáhá zvládat dluhy, má rozjednanou insolvenční a dlouhodobě ho podporuje. PMS u něj ověřuje nejen formální podmínky, ale především to, jestli je změna opravdu reálná a udržitelná.

Jiný příběh byl mnohem těžší. Mladý muž, který vyrůstal v prostředí domácího násilí a dlouhodobého chaosu, se dopustil závažného násilného trestného činu na partnerovi své matky. Ve věznici pracuje, udržuje vztahy se sourozenci a připravuje se na propuštění, přesto je zřejmé, že jeho návrat na svobodu bude velmi náročný. PMS v jeho případě hodnotí nejen to, zda má kam jít a z čeho žít, ale i to, jak pracuje se svou minulostí, jak zvládá emoce a co dělá pro to, aby se situace neopakovala.

V obou případech je probační pracovnice jakýmsi „filtračním“ bodem mezi věznicí a svobodou. Její úkolem není otevírat dveře každému, kdo si podá žádost o podmíněné propuštění, ale zodpovědně zhodnotit, zda má konkrétní člověk šanci obstát na svobodě bez další kriminality.

Ideály vs. realita

Jako příslušnice Vězeňské služby ČR vnímám celou problematiku možná realističtěji a někdy i skeptičtěji, než bych si přála. Z praxe vím, že mnoho odsouzených dokáže být velmi přesvědčivé, ale motivace bývají často spíše účelové. Spolupráce s PMS je pro ně někdy hlavně prostředkem, jak zvýšit své šance na dřívější propuštění. Ve věznici navíc vznikají nové vztahy a „spojenectví“, která spíše posilují kriminální identitu, než podporují změnu.

Na druhou stranu právě tohle ukazuje, proč je role PMS tak důležitá. V systému, kde jsou možnosti individuální práce omezené, představuje PMS jeden z mála nástrojů, který dokáže propojit kontrolu, podporu a dlouhodobou práci s člověkem i po propuštění. Neexistuje žádná záruka sto procentního úspěchu, ale i když se podaří změnit jen část příběhů, má to velký smysl. Každý člověk, který se po výkonu trestu nevrátí k trestné činnosti, znamená menší počet obětí, stabilnější rodiny a bezpečnější komunitu.

Praxe na PMS pro mě byla důležitou zkušeností. Ukázala mi, jak složitá je realita nápravy odsouzených, jak se ideální představy střetávají s tvrdými životními příběhy a limity systému. Zároveň mi ale potvrdila, že investovat energii do podpory změny, byť nejisté a postupné, má smysl.

Zdroje

ALMANACH PMS, 2021. Praha: Dům tisku s.r.o.

DRÁPAL, Jakub a JIŘIČKA, Michal a RASZKOVÁ, Tereza, 2021. České vězeňství. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-066-0.

CHMELÍK, Jan, 2014. Trestní řízení. Monografie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-488-6.

ŠTERN, Pavel a OUŘEDNÍČKOVÁ, Lenka a DOUBRAVOVÁ, Dagmar (ed.), 2010. Probace a mediace: možnosti řešení trestných činů. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-757-2.

Mravnostní kriminalita a sexuální deviace

Irena Romanová, studentka vysoké školy Ambis

Mravnostní kriminalita patří dlouhodobě mezi nejzávažnější formy trestné činnosti, protože zasahuje do nejcitlivější sféry lidského života, tedy do osobní integrity, sexuální autonomie a mravního vývoje, zejména u dětí. Její následky mohou být patrné bezprostředně po spáchání, mnohem závažnější však bývají dlouhodobé dopady v podobě psychických poruch a různých traumatizujících prožitků, které mohou člověka ovlivňovat po celý život. Tato trestná činnost je proto považována za společensky mimořádně nebezpečnou, což se odráží i v přísném právním postihu.

Součástí mravnostní kriminality jsou fenomény pornografie a prostituce, které se s mravností dostávají do protikladu. **Mravnost** je chápána jako soubor norem, které formují chování člověka ve společnosti. Tyto normy se vyvíjejí v souvislosti se společenským pokrokem, přesto však zůstávají základním měřítkem toho, co je považováno za akceptovatelné. **Pornografie** představuje oblast, která může být vnímána různě. Lze ji rozlišovat na neagresivní, někdy označovanou jako pornoerotiku a agresivní formu. Neagresivní pornografie může plnit dokonce i určité pozitivní nebo pedagogické funkce, například při informování o zásadách bezpečného sexu. Agresivní pornografie však obsahuje násilí, ponižování, sadismus a celkově hrubou neúctu k člověku. Právě tato forma je spojována s negativním vlivem na vývoj mládeže a může se podílet na patologických jevech i kriminalitě.

Násilí má v mravnostní kriminalitě zásadní roli, zejména ve spojení se znásilněním nebo zneužíváním. U znásilnění se rozlišují dva základní typy, které se liší motivací a mírou brutality. První typ spočívá v útoku na náhodně vybranou oběť. Pachatel zde často jedná impulzivně, bez sebeovládání, mnohdy pod vlivem alkoholu či drog a útok bývá velmi brutální. Druhá forma se odehrává mezi osobami, které se znají a často mají blízký vztah. Pachatel se zpravidla nejprve snaží oběť přesvědčit k pohlavnímu styku nenásilnými prostředky a k násilí přistupuje teprve v momentě, kdy jeho snahy selžou. I tato forma však může být pro oběť hluboce traumatizující. Sexuální násilí páchají téměř výhradně muži, zatímco ženy se v této oblasti vyskytují jen výjimečně.

K mravnostním jevům se řadí i **prostituce**, která má kořeny již ve starověku a nelze ji trvale potlačit. V našem právním systému není prostituce sama o sobě trestná, trestné je však například kuplířství nebo obchod s lidmi. Prostituce bývá spojována nejen se sexuální promiskuitou, ale také s finanční motivací, která často převažuje nad samotnými sexuálními potřebami.

Z právního hlediska představují mravnostní trestné činy velmi citlivou oblast, protože zasahují osobní svobodu i zdravý vývoj dětí a mládeže. Zákon umožňuje ukládat vysoké tresty, přesto je nutné zvažovat zásady ochrany práv obviněného i judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, podle které není přípustné trestně postihovat případy, u nichž lze účelu dosáhnout mírnější cestou. U mravnostní kriminality však bývá tato možnost spíše výjimečná, protože dopady na psychiku obětí jsou zpravidla závažné.

Mezi nejtypičtější mravnostní trestné činy patří znásilnění, pohlavní zneužívání, soulož mezi příbuznými, obchodování s lidmi za účelem pohlavního styku, kuplířství nebo ohrožování mravnosti prostřednictvím pornografických materiálů, které zobrazují děti, násilí nebo sexuální styk se zvířetem. S mravnostní kriminalitou úzce souvisejí také trestné činy, jako je omezování osobní svobody, zavlčení do ciziny nebo vydírání.

Dokazování mravnostní trestné činnosti je složitý proces, který vyžaduje citlivý přístup. Je nutné zjišťovat okolnosti místa a času, způsob provedení činu, následky útoku, formu násilí i reakci oběti. Důležitou roli mohou sehrát svědecké výpovědi, stopy na místě činu nebo lékařská vyšetření. Mezi specifické důkazní prostředky patří konfrontace, rekognice, rekonstrukce a výpovědi obětí. Zvláště u dětí je nezbytné postupovat šetrně a vyvarovat se tzv. systémového týrání, kdy opakované výslechy mohou prohlubovat trauma. V této souvislosti se používají demonstrační pomůcky, například loutky označované jako **Jája a Pája**, které dětem pomáhají sdělit své prožitky bezpečnějším způsobem.

Součástí problematiky mravnostní kriminality jsou také sexuální deviace. Sexualita je součástí lidského života a může nabývat různých forem, z nichž některé jsou označovány jako **deviace** neboli **parafilie**. Tento termín se používá pro sexuální touhy, fantazie nebo chování zaměřené na neobvyklé objekty či aktivity. Diagnostická kritéria zahrnují opakované intenzivní sexuální představy, přítomnost těchto fantazií po dobu alespoň šesti měsíců a jejich dopad na chování nebo psychickou pohodu jedince.

Sexuální deviace lze rozdělit na deviace v aktivitě a deviace v objektu. Mezi deviace v aktivitě patří například voyeurismus, exhibicionismus, frotérství, patologická sexuální agresivita nebo sadismus a masochismus. K deviacím v objektu se řadí pedofilie, fetišismus nebo transvestitismus, přičemž je důležité odlišovat je od transsexuality, která nesouvisí s deviacemi, ale s poruchou sexuální identity. Existují také další formy deviantních projevů, jako je nekrofilie, zoofilie nebo pyrofilie. Deviace se vyskytují u obou pohlaví, avšak u žen je společnost vnímá podstatně tolerantněji.

Mravnostní kriminalita tak zahrnuje širokou škálu jevů, které vážně porušují osobní integritu člověka. Jde o oblast, kde se prolínají biologické, psychologické i společenské faktory, a proto vyžaduje komplexní přístup, důkladné dokazování a citlivé zacházení s oběťmi.

Seznam použité literatury:

CHMELÍK, Jan, 2003. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál.
ISBN 8071787396

Postpenitenciární péče a její význam pro úspěšný návrat do společnosti

Barbora Votrubová, studentka vysoké školy Ambis

Postpenitenciární péče je důležitou podporou pro osoby, které byly propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody. Toto období bývá pro člověka velmi náročné, protože často nemá zajištěné bydlení, finance, práci a ani oporu v rodině. Podle VDP ČR „postpenitenciární péče pomáhá překlenout nejtěžší období po propuštění z vězení“ a je také významným nástrojem prevence recidivy a podpory sociálního začlenění.

Význam postpenitenciární péče

Návrat do běžného života po výkonu trestu může být pro jedince stresující. Chybí mu jistota, zázemí i finanční prostředky. Bez pomoci okolí nebo odborných pracovníků může rychle sklouznout zpět k rizikovému chování. Podle iRozhlasu „až tři čtvrtiny vězňů se po propuštění vrací zpět do vězení“, protože nezvládnou návrat do reality bez podpory.

Smyslem postpenitenciární péče je pomoci člověku vyřešit základní problémové oblasti, aby měl možnost začít nový život. Jde zásadně o pomoc s bydlením, aby byla zachována motivace, navazování kontaktu s rodinou a také s poradci, které mohou jedinci pomoci.

Kdo poskytuje postpenitenciární péči

- **Probační a mediální služba (PMS ČR)**

PMS pracuje s osobami, které byly podmíněně propuštěny nebo mají uložený dohled. Jejich úkolem je pravidelný kontakt, kontrola plnění podmínek a pomoc při řešení problémů v běžném životě. PMS také spolupracuje s věznicemi a může navštívit odsouzeného ještě před propuštěním, aby přechod do svobodného života proběhl co nejlépe.

- **Sociální kurátoři**

Sociální kurátor bývá jednou z prvních osob, na kterou se člověk obrací po propuštění. Pomáhá jedincům s bydlením, doprovází je na úřady, poskytuje odborné poradenství a také spolupracuje s dalšími institucemi (OSPOD, Vězeňská služba ČR, úřad práce apod). Pokud propuštěná osoba nemá podporu od rodiny, může pro něj být sociální kurátor stabilní osobou, který mu pomáhá najít sám sebe a udržet se v běžném životě.

▪ **Neziskové organizace a sociální služby**

Osoby po propuštění mohou využít azylové domy a nízkoprahová centra. Tyto služby poskytují zázemí a pomoc po propuštění z vězeních při prvních dnech. Jedná se o pomoc s ubytováním, základní hygienou, potravinami anebo časem potřebný k tomu, aby si člověk zvládl najít práci a postavil se na vlastní nohy.

Jakou pomoc lidé nejčastěji potřebují po výkonu trestu

▪ **Bydlení**

Jedná se o nejzásadnější problém. Bez stabilního zázemí/místa k životu se propuštěné osoby těžce dokážou soustředit na práci a dodržování svých povinností.

▪ **Finanční situace**

Člověk po propuštění dostane malou finanční část na základní cestovní náklad. Po propuštění následuje registrování na úřadu práce, kde žádají o dávky hmotné nouze. To může být pro některé jedince složitý proces a když se jim to nepodaří, zvyšuje se tím riziko návratu k trestné činnosti.

▪ **Zaměstnání**

Bez práce je těžké udržet si pravidelný režim a stabilitu v životě, natož po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Sociální kurátor nebo Probační a mediační služba může pomoci se zprostředkováním kontaktů a s podporou při hledání zaměstnání.

▪ **Sociální izolace a ztráta podpory**

Když člověk ztratí rodinné zázemí, ztrácí tím i oporu a motivaci. V tomto případě je důležitá role sociálních služeb a odborných pracovníků. Odborní pracovníci (sociální kurátoři, pracovníci azylových domů) pomáhají propuštěným osobám orientovat se v administrativě a jejich povinnostech. Sociální služby zároveň poskytují propuštěným bezpečné prostředí, ve kterém mohou začít plánovat své další kroky v novém životě.

Postpenitenciární péče jako prevence recidivy

Postpenitenciární péče je klíčovou rolí, aby se člověk po výkonu trestu dokázal udržet v běžném životě a nevrátil se zpět k trestné činnosti. Po propuštění se většina lidí ocitá v prostředí, které pro ně může být náročné a nevědí si v něm rady. Bez pomoci odborníků se pak mohou velmi rychle dostat do situací, které vedou zpět k předchozímu způsobu života.

Dostupné služby a pravidelný kontakt se sociálními pracovníky pomáhají člověku udržet si stabilitu a najít si své nové zásady v životě. Jde především o zajištění

základních životních podmínek, pomoc s financemi, zaměstnáním a o podporu své motivace.

Postpenitenciární péče tak umožňuje člověku postupně se začlenit zpět do společnosti, získat jistotu a předejít návratu k rizikovému chování. Je to dlouhodobý proces, který výrazně podporuje bezpečnost a stabilitu nejen pro jedince, ale pro celou společnost.

Závěr

Postpenitenciární péče je důležitou součástí celého resocializačního procesu. Pomáhá lidem po výkonu trestu zvládnout nejtěžší období, najít si stabilitu a vyřešit praktické problémy, které by sami často nezvládli. Její význam spočívá především v prevenci recidivy, protože díky této péči má propuštěný větší šanci vrátit se do běžného života a pokračovat v něm bez páchání trestné činnosti.

Zdroje

Město Benešov. Víte, co je postpenitenciární péče? Dostupné z: <https://www.benesov-city.cz/vite-co-je-postpenitenciarni-pece/d-40524>

iRozhlas. Recidiva po propuštění. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/vezen-vezeni-recidiva-propusteni-integrace-do-spolecnosti-socialni-sluzby_2109261607_hyh

VDP ČR. Postpenitenciární péče ČR. Dostupné z: <https://www.vdpcr.eu/postpenitenciarni-pece>

Představují kvantové počítače v roce 2026 reálnou hrozbu pro kryptoměny?

Martin Klobása, člen projektu Komunikace vědy, student SŠIPF Brno

Rychlý rozvoj kvantových technologií a technologické pokroky firem, jako jsou Microsoft či IBM, zvyšují pozornost k možným bezpečnostním dopadům na kryptoměny, přesto však k přímému prolomení Bitcoinu nejspíš nedojde. Hlavním rizikem je v současnosti taktika „harvest now, decrypt later“, tedy ukládání dat pro budoucí dešifrování, což vytváří nutnost přechodu na nové kryptografické standardy, které už začínají schvalovat i vládní úřady.

Závody technologických gigantů

Už roky se řeší, zda kvantové počítače jednou „prolomí“ Bitcoin. V roce 2026 je toto téma aktuálnější než kdy dřív, protože firmy jako Microsoft se svým čipem Majorana 1 nebo IBM s novými kvantovými procesory dělají obrovské skoky.

Hrozba budoucnosti

Většina odborníků se shoduje, že k prolomení Bitcoinu by byl potřeba stroj s miliony stabilních qubitů, což zatím nikdo nemá. Máme před sebou pravděpodobně ještě deset let klidu. Jenže je tu jedno riziko „harvest now, decrypt later“ (sklidit nyní, dešifrovat později). Hackeři už dnes mohou stahovat data o transakcích z blockchainu a ukládat si je. I když je dnes nepřečtou, za pár let díky kvantovému výkonu tomu už tak nebude. Analytik James Check navíc varuje, že se komunita neshodne na osudu starých peněženek. Pokud se včas nezablokují, kvantové stroje je jednou vykradou, což může kvůli náhlému prodeji milionů mincí ovlivnit celý trh.

Největší slabina

Nejvíce v ohrožení je algoritmus ECDSA, který zajišťuje digitální podpisy, tedy ověření identity transakce. Pokud by kvantový počítač dokázal z veřejného klíče vypočítat ten soukromý, bylo by možné odcizit mince z peněženek. Odhaduje se, že takhle je v ohrožení až 4 miliony bitcoinů na starších krypto adresách. Naopak samotné těžení (hashování) by mělo odolat mnohem déle.

Co to znamená pro krypto v roce 2026

Jsou tedy naše kryptoměny v ohrožení? Přímo ne. Americký úřad NIST už vydal první standardy pro „post-quantovou“ kryptografii a začínají se objevovat i první odolné peněženky. Pro nás uživatele je to hlavně varování, že používat jednu adresu pořád dokola nebo držet mince na opakovaně používaných adresách už do budoucna nebude bezpečné.

Zdroje:

<https://cointelegraph.com/news/quantum-computing-in-2026-no-crypto-doomsday-time-to-prepare>

<https://cointelegraph.com/news/bitcoin-quantum-threat-consensus-old-address-risk>

Eskalace kybernetických hrozeb: proruský hacktivismus jako nástroj hybridní války

Michael Sečkař, člen projektu Komunikace vědy, student SŠIPF Brno

Abstrakt

Bezpečnostní varování z prosince 2025 reflektuje kritický posun v ruské kybernetické strategii, která nově integruje hacktivistické skupiny přímo do operací vojenské rozvědky GRU. Dokument identifikuje přechod od demonstrativních kybernetických útoků k systémové infiltraci průmyslových řídicích sítí v zemích NATO a EU. Klíčovým zjištěním je systematické využívání zranitelných prvků v civilní infrastruktuře s cílem vytvořit trvalé přístupové body pro potenciální sabotáž. Tato eskalace představuje přímé ohrožení národní bezpečnosti, neboť smazává hranici mezi politickým aktivismem a státem řízenou agresí.

Analýza situace

Společné prohlášení bezpečnostních úřadů v čele s FBI, CISA a českým NÚKIBem konstatují, že rok 2025 přinesl zásadní změnu v taktice proruských aktérů. Skupiny, které dříve prováděly převážně mediálně vděčné, ale technicky prosté DDoS útoky na dostupnost webových stránek, se nyní aktivně infiltrují do vnitřních sítí kritických podniků. Tato transformace je podložena přímou technickou i finanční podporou ruských zpravodajských služeb, zejména jednotky GRU 29155. Útočníci již nehledají jen krátkodobou publicitu, ale snaží se získat schopnost reálně ovlivňovat fyzické procesy v napadených zemích, což potvrzují nedávné incidenty v sektoru vodohospodářství, potravinářství a energetiky.

Z hloubkové analýzy vyplývá, že největší hrozbu v současnosti představuje zneužívání legitimních nástrojů pro vzdálenou správu a zanedbaná hygiena hesel. Útočníci se systematicky soustředí na průmyslové řídicí systémy a rozhraní člověk-stroj, které jsou neopatrně připojeny k internetu bez odpovídajícího zabezpečení. Jde zejména o ovládací panely čističek vod, systémy pro monitorování tlaku v potrubí nebo software pro správu větrných elektráren. Cílem těchto operací je primárně vyvolat u civilního obyvatelstva pocit zranitelnosti a podkopat důvěru v klíčové státní instituce. Varování jasně zdůrazňuje, že i když útoky navenek často působí jako dílo neorganizovaných dobrovolníků, jejich vysoká koordinace a strategické načasování plně odpovídají mocenským a geopolitickým zájmům Ruské federace.

V reakci na tato alarmující zjištění dokument nařizuje okamžité a nekompromisní zpřísnění bezpečnostních protokolů u všech subjektů kritické infrastruktury i jejich subdodavatelů. Absolutní prioritou je zavedení důsledné síťové segmentace, která fyzicky i logicky oddělí kancelářské prostředí od citlivých výrobních technologií.

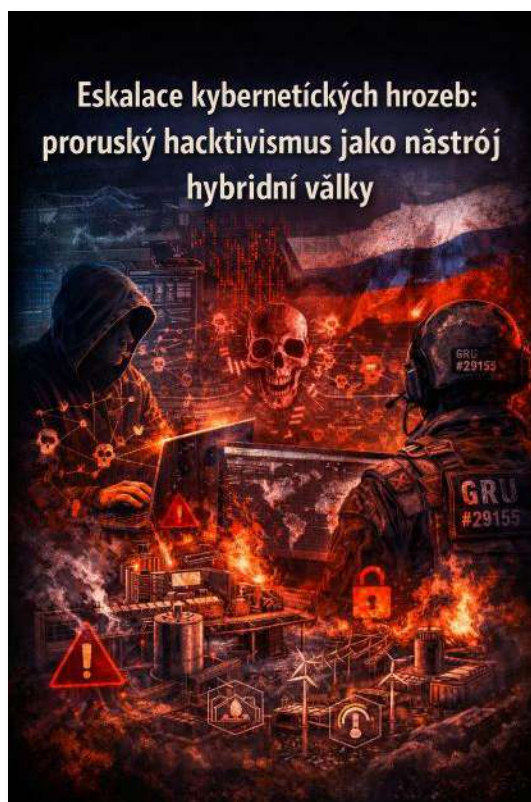
Dokument dále ukládá povinnou implementaci vícefaktorového ověřování pro veškeré vzdálené přístupy a okamžitou změnu výchozích hesel u všech zařízení připojených k síti. Bezpečnostní složky naléhavě varují, že pokračující pasivita v této oblasti může vést k incidentům s vážným dopadem na lidské zdraví, dodávky pitné vody nebo stabilitu rozvodných sítí. Tento stav definitivně posouvá kybernetickou hrozbu z digitální roviny do sféry bezprostředního fyzického ohrožení obyvatelstva.

Zdroje

Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost – NÚKIB se připojil k mezinárodnímu upozornění na proruské hacktivistické skupiny útočící na subjekty kritické infrastruktury

CISA, FBI, and U.S. and Global Partners Urge Immediate Action to Defend Critical Infrastructure from Pro-Russia Hacktivist Threats | CISA

Office of Public Affairs | Justice Department Announces Actions to Combat Two Russian State-Sponsored Cyber Criminal Hacking Groups | United States Department of Justice

Únik čínských kyber bezpečnostních dokumentů

Kristian Pavlinec, člen projektu Komunikace vědy, student SŠIPF Brno

Abstrakt

Koncem minulého měsíce se na veřejnost dostaly uniklé interní dokumenty z čínské kyberbezpečnostní firmy Knownsec, které poprvé široce odhalily detaily programů kybernetické války a hackerských nástrojů používaných ve spojení s čínským státem. Únik obsahuje více než 12 000 souborů, které zahrnují technické popisy malware, nástroje pro vzdálený přístup i seznamy cílených systémů v řadě zemí světa. Tento incident přináší nové informace, které mají významné dopady pro oblast kybernetické bezpečnosti i ochranu kritické infrastruktury. (The Register; Cybersecurity News; Tech Digest)

Co se v dokumentech vůbec nachází

Uniklé dokumenty pochází od firmy Knownsec, která je dlouhodobě považována za důležitého hráče v oblasti kybernetické bezpečnosti v Číně a také je spojována s vývojem nástrojů pro státní kybernetické útoky. Únik zahrnuje tisíce technických dokumentů, zdrojových kódů a konfigurací, které popisují různé nástroje používané k infiltraci počítačových systémů, mobilních zařízení i síťové infrastruktury. (The Register)

Tyto dokumenty ukazují, že šlo o koordinovanou sadu projektů, které měly nejen monitorovat a mapovat zranitelnosti v systémech, ale i aktivně vytvářet nástroje schopné nabourat kritické systémy. (Cybersecurity News)

Co znamenají dokumenty pro sektory KB a KI

Pro oblast kybernetické bezpečnosti (KB) to znamená, že máme poprvé relativně detailní přehled o konkrétních technikách používaných v rámci kybernetických operací spojených se státem. Dosud se o takových aktivitách vyvozovaly závěry především z chybových analýz nebo třetích stran, nyní však bezpečnostní výzkumníci mohou zkoumat autentické nástroje. To umožní lépe pochopit techniky útoků a potenciálně rychleji vyvíjet obranné mechanismy.

Pro kritickou infrastrukturu (KI) jako jsou energetické sítě, telekomunikační systémy nebo dopravní kontrolní systémy je tento únik varovným signálem. Znamená to, že existují nástroje, které mohou cílit na průmyslové řídicí systémy (ICS/SCADA), servery i koncové zařízení. Správci těchto systémů tak musí přehodnotit své bezpečnostní modely, posílit monitorování síťového provozu a zaměřit se na detekci technik, které dokumenty popisují.

Závěr

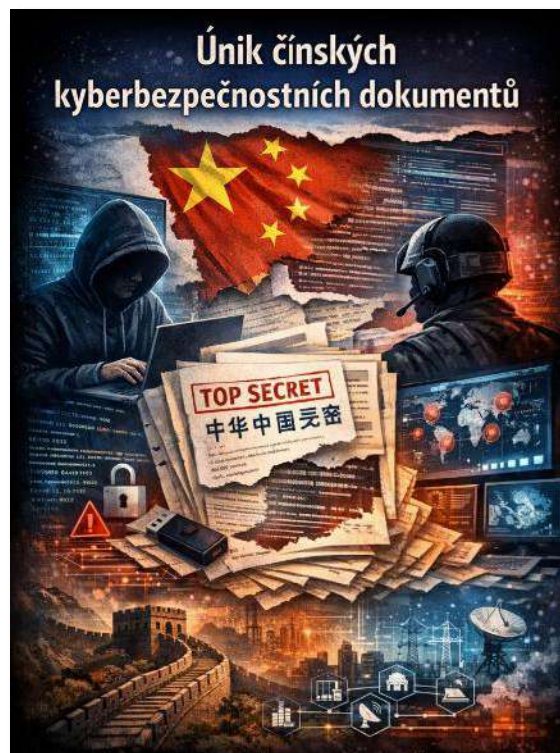
Únik čínských dokumentů představuje bezprecedentní pohled do zákulisí kybernetických operací a nástrojů používaných ve spojitosti s čínským státem. Pro komunitu kybernetických expertů, správce kritické infrastruktury i širší veřejnost je to příležitost lépe porozumět tomu, s čím se mohou moderní bezpečnostní týmy setkávat, a jak mohou lépe připravit své obranné strategie proti stále sofistikovanějším hrozbám.

Zdroje

Data breach at Chinese infosec firm reveals cyber-weapons and target list, The Register

Breach of Chinese cybersecurity firm reveals state-backed hacking tools, Tech Digest

Massive Breach at China's Knownsec Exposes State Cyber Weapons and Global Target Lists, Teckpath

BRICKSTORM – Čínský státní malware pro dlouhodobou špionáž

HaiLy Nguyen, člen projektu Komunikace vědy, student SŠIPF Brno

Jistě jste slyšeli o sofistikovaném špionážním nástroji BRICKSTORM, který zahltil média v tomto měsíci. V tomto krátkém článku si uděláme jednoduchý přehled nad touto hrozbou.

Dne 4. prosince 2025 vydala americká agentura CISA varování před sofistikovaným čínským malwarem s názvem BRICKSTORM. Poprvé byl tento komplexní nástroj zaznamenán v září 2025 společností Google a Mandiant, avšak se vyšetřovatelé domnívají, že BRICKSTORM aktivně využívali čínská skupina UNC5221 již od listopadu 2022.

Zdroje uvádí, že hlavním účelem tohoto programu je páchat kybernetickou špionáž ve prospěch čínské vlády. Funguje jako backdoor, který umožňuje uživatelům BRICKSTORMu zůstat v napadené síti neodhaleně po velmi dlouhou dobu (průměrně až 393 dní) a krást citlivé informace. Tento malware napadá hlavně vládní organizace, subjekty kritické infrastruktury, technologické společnosti, právnické firmy v západních státech a poskytovatele softwarových služeb. Sbírá převážně informace o obchodních tajemství, národní bezpečnosti, mezinárodního obchodu a odcizuje duševní vlastnictví.

Tato komplexní sada nástrojů zneužívá nezveřejněných i známých zranitelností a chybně nastavených systémů, aby pronikla do cílové sítě. Mezi nejčastějšími zranitelnostmi se ve zdokumentovaných případech se objevovaly zranitelnosti společností VMware vCenter, ESXI a Ivanti Connect Secure VPN (konkrétně CVE-2023-46805 (Authentication bypass) a CVE-2024-21887 (Command injection)). Taktéž se zneužily další metody, jmenovitě Zero-day ve VMware nebo krádež přihlašovacích údajů.

Malware se zasadil až po aplikaci těchto metod, aby se zajistil trvalý a skrytý přístup do sítě. Kromě časování nasazení se též tento malware musí skrýt pod názvy legitimních systémových procesorů či dočasných souborů, což vede ke stěžování detekci administrátory nebo běžným EDR/AV softwarem. Taktéž BRICKSTORM je naprogramovaný tak, aby upravoval spouštěcí skripty a registry systému, a automaticky se znovu spouští při každém restartu napadeného koncového zařízení i v případě, kdy se ho administrátor pokusí odstranit.

BRICKSTORM má schopnost komunikovat se servery útočníků, aniž by byl odhalen řídicími servery napadené sítě. Využívají se tu nejen skryté tunely, ale i různé šifrovací technologie, jako třeba DoH (DNS over HTTPS) nebo vynořený TLS. Tyto komunikace vypadají jako klasický šifrovací provoz, a proto jsou téměř neidentifikovatelné síťovým firewallům a bezpečnostním nástrojům.

Po úspěšné navázání komunikace s malwarem mají útočníci plnou moc nad infikovaným systémem což zahrnuje ovládání systému, správu a exfiltraci souborů počítače, vzdálené spouštění příkazů i pohyb do další části sítě.

Pro prevenci infiltrace sítě organizace za pomoci tohoto malwaru je nutné se zaměřit na včasnou opravu zranitelností, robustní monitorování a systém hardening. Mezi klíčové opatření patří třeba patch management, system hardening, IAM a monitorování a detekce.

Zdroje:

<https://share.google/jRVmKAY1uERT0uOYy> - CISA

<https://share.google/sfXV9QnJzxCnCsABC> - Google Cloud

<https://share.google/MXI09Im1jAvMpHSMo> - CyberScoop

<https://share.google/pU23aCIZIBQzGPxA> - SafeBreach

<https://share.google/ttRe39ZBCb15ho8mo> - The Hacker News

<https://share.google/ri2M3dU0zs3NbunfC> - Lowerstein Sandler LLP

<https://share.google/YYwA3y0WbvqjRbkSv> - Picus Security Validation Platform

Zabezpečení systému ITER

Kristián Nikl, člen projektu Komunikace vědy, student SŠIPF Brno

Abstrakt

Článek analyzuje projekt ITER nikoliv jako vědecký experiment, ale jako komplexní kyber-fyzikální systém, který definuje nároky na kritickou infrastrukturu budoucnosti. Text se zaměřuje na rizika spojená s propojením informačních (IT) a provozních (OT) technologií v prostředí mezinárodního projektu. Hlavní pozornost je věnována aplikaci bezpečnostní architektury nulové důvěry (Zero Trust) a využití hardwarových datových diod pro striktní oddělení řídicích a bezpečnostních systémů. Článek rovněž identifikuje specifické hrozby, jako jsou rizika v globálním dodavatelském řetězci a nebezpečí vnitřních hrozeb (Insider Threats), a zdůrazňuje nutnost chránit fúzní technologie stejně robustně jako jaderná zařízení.

Představte si zařízení, které v sobě udržuje teplotu 150 milionů stupňů Celsia. A teď si představte, že toto zařízení je řízeno softwarem, na kterém spolupracuje 35 zemí světa, včetně geopolitických rivalů. Vítejte v projektu ITER, kde se klasická provozní bezpečnost a ochrana před kybernetickými útoky stávají jedním problémem.

Zatímco svět čeká, zda ITER prokáže, že jaderná fúze je udržitelným zdrojem energie, experti na kritickou infrastrukturu řeší jiný problém: jak tento kolos zabezpečit. ITER je učebnicovým příkladem propojení kancelářského IT světa s tvrdými průmyslovými technologiemi. Kybernetický útok na jeho řídicí systémy by sice nezpůsobil jaderný výbuch (fúze takto fyzikálně nefunguje), ale mohl by nenávratně poškodit miliardové technologie nebo zastavit vývoj na dlouhé roky.

Klíčem k ochraně je architektura postavena na principu Zero Trust – tedy „nulová důvěra“. V praxi to znamená, že systém nevěří nikomu a ničemu, ani uvnitř vlastní sítě. Kritické bezpečnostní systémy jsou od těch běžných odděleny pomocí tzv. datových diod. To jsou speciální hardwarové prvky, které fungují jako jednosměrná ulice: data mohou téct ven k operátorům na monitory, ale žádný hackerský příkaz ani virus se přes ně fyzicky nedostane dovnitř.

Další vrstvou ochrany je řešení tzv. vnitřních hrozeb. Protože na projektu pracují týmy z celého světa, musíme počítat s rizikem špionáže nebo sabotáže přímo od zaměstnanců. Komponenty navíc přicházejí z různých koutů planety, což zvyšuje riziko, že v hardwaru budou skrytá "zadní vrátka" či takzvaná "kazítka". Úspěch celého projektu nakonec nezávisí jen na zvládnutí plazmatu, ale na tom, zda dokážeme tuto zcela novou a experimentální technologii uchránit před digitálními útoky dnešního světa.

Zdroje

—

<https://www.iter.org/machine/supporting-systems/codac> (Oficiální přehled systému CODAC)

<https://www.reversemode.com/2024/10/a-practical-analysis-of-cyber-physical.html> (Analýza kyber-fyzikálních útoků na jaderné systémy)

<https://www.cisa.gov/topics/physical-security/insider-threat-mitigation>] (Metodika CISA pro vnitřní hrozby)

https://www.iter.org/sites/default/files/media/2024-04/itr-23-009-plant_control_design_handbook.pdf] (Technický manuál pro design řídicích systémů ITER)

<https://gca.isa.org/blog/role-of-data-diods-in-the-evolving-landscape-of-ot>] (Role datových diod v OT prostředí)

https://www.research.unipd.it/retrieve/e14fb26f-9f3b-3de1-e053-1705fe0ac030/PhDthesis_Finotti.pdf] (PhD práce o kompenzaci jalového výkonu pro ITER)

https://www.researchgate.net/publication/370080194_Improvement_on_the_Power_Compensation_for_the_ITER_Pulsed_Power_Electrical_Network] (Studie o využití superkondenzátorů a E-STATCOM)

<https://news.newenergytimes.net/2017/10/06/the-iter-power-amplification-myth/>] (Analýza energetické bilance Q-total vs. Q-plasma)

<https://www.iter.org/machine/safety-and-environment>] (Bezpečnostní standardy ITER)

<https://scientific-publications.ukaea.uk/wp-content/uploads/NUCLEAR-SAFETY-ISSUES-FOR-FUSION-POWER-PLANTS.PDF>] (Analýza rizik fúzních elektráren - UKAEA)

<https://www.catf.us/2025/06/europe-needs-industrial-fusion-strategy-stay-competitive-growing-global-fusion-race/>] (Potřeba průmyslové fúzní strategie pro EU)

Články Představují kvantové počítače v roce 2026 reálnou hrozbu pro kryptoměny?, Eskalace kybernetických hrozeb: proruský hacktivismus jako nástroj hybridní války, Únik čínských kyber bezpečnostních dokumentů, BRICKSTORM – Čínský státní malware pro dlouhodobou špionáž a Zabezpečení systému ITER vznikly v rámci projektu „Komunikace vědy“ studenti studentům.

Našim aktivitám jsou příznivě nakloněny tyto fyzické a právnické osoby a organizace:

